

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.315/2020/8. szám

A Debreceni Ítéltábla a dr. **J. B.** pártfogó ügyvéd (cím) által képviselt felperes neve (cím) felperesnek - a dr. Felek Tímea ügyvéd (cím) által képviselt **alperes neve** (cím) alperes - amelynek a pernyertessége érdekében a perbe beavatkozott az ifj. dr. Horváth Ferenc ügyvéd (cím) által képviselt **I. rendű alperesi beavatkozó** (cím) I. rendű és a dr. Szabó Zsolt Gábor ügyvezető által képviselt **II. rendű alperesi beavatkozó** (cím) II. rendű beavatkozó - ellen személyiségi jogsértés megállapítása és sérelemdíj megfizetése iránt indított perében a Miskolci Törvényszék 25.P.20.390/2020/23. számú ítélete ellen a felperes részéről 24. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 27 500 (huszonhétezer-ötszáz) forint, az I. rendű beavatkozónak 34 925 (harmincnégyezer-kilencszázhuszonöt) forint másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy a felperes pártfogó ügyvédjének másodfokú díját a felperes viseli; 88 000 (nyolcvannyolcezer) forint le nem rótt fellebbezési illeték pedig az állam terhén marad.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

- [1] A felperes 2016. április 25. napján azért jelentkezett az alperes traumatológiai kézsebészetén, mert a bal kezének I. ujja több mint három hónapja reggelenként fájdalmas, pattanó jelenség kíséretében elakadt, nehezen volt kinyújtható. Az alperes orvosa „felpattanó ujjnak” nevezett betegséget diagnosztizált nála és műtéti megoldást ajánlott, amelyet a felperes elfogadott.
- [2] A műtétre 2016. május 5-én került sor, amelyet megelőzően a felperes műtéti belegyező nyilatkozatot írt alá. A nyilatkozat szerint az orvos teljes értékű felvilágosítást adott a lehetséges szövődmények típusairól, amelyet a felperes megértett, a felajánlott és tervezett kezelésbe ennek ismeretében beleegyezett. A nyilatkozat tartalmazta, hogy a műtét során ér-, ideg-, ín-, izom-, és csontsérülések keletkezhetnek, továbbá kitért arra is, hogy a kézsebészeti műtétek speciális szövődménye lehet a maradandó érzés- és mozgászavar.

- [3] A műtétet az alperessel kötött közreműködői szerződés alapján a II. rendű beavatkozó végezte el. Ennek során feltárta az I. ujj inhuvely bemenetét, hosszirányban belehasított, kivágott belőle egy 3 mm-es darabot, továbbá szabaddá tette az ínak lefutását.
- [4] A felperes 2016. május 6. napján panaszmentesen került hazabocsátásra. A 2016. május 11-én, május 26-án, június 23-én, valamint 2017. október 23. napján elvégzett kontrollvizsgálatok során azonban az alperes az 1. dig. ideg területén érzészavart (paresthesiát), a hegprox. végében pedig Tinnel-jelet tapasztalt, amelynek kezelésére fizioterápiát, majd műtétet javasolt. A felperes egyik kezelési módszert sem vette igénybe, így a bal keze I. ujjának orsócsont felőli szélén sávyszerűen, valamint az I. ujjideg ellátási területtel érintett részén továbbra is érzészavar áll fenn, az ujjainak mozgása ugyanakkor teljes terjedelmű, pattanó jelenség nincs.
- [5] A felperes keresete annak megállapítására irányult, hogy az alperes megsértette a testi épséghez, egészséghez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy 2016. május 5-én inhuvelybemetszést végzett rajta, amely miatt a bal kezének I. ujján további károsodást szenvedett el, hiszen az folyamatosan zsibbad, nyomásra nyilall, így képtelenné vált a finommozgásokra. Kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 1 100 000 Ft sérelemdíj megfizetésére.
- [6] Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a műtétet a szakma szabályainak megfelelően végezte el, a felperes panaszait pedig olyan műtéti szövödmény okozza, amelyről a beavatkozást megelőzően megfelelő módon tájékoztatta a felperest, így a felelőssége nem áll fenn.
- [7] Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 55 000 Ft, az I. rendű beavatkozónak pedig 91 850 Ft perköltséget. Megállapította, hogy a pártfogó ügyvéd díját a felperes, a le nem rótt 66 000 Ft kereseti illetéket és az állam által előlegezett 158 400 Ft költséget pedig az állam viseli.
- [8] A határozatát azzal indokolta, hogy az aggálymentes orvosszakértői vélemény és **dr. B. B.** kezelőorvos ezzel egyező tanúvallomása alapján az alperes a szakmai szabályokat betartva, az ellátásban résztvevőktől elvárható gondossággal végezte el a műtétet, így nem sértette meg az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 77. §-ának (3) bekezdésében foglalt gondossági követelményt. A műtétet követő paresthesia a beavatkozás kockázati körébe sorolható, amely a szakma szabályai szerint elvégzett műtéti beavatkozás esetén is jelentkezhet, ezen szövödményről pedig az alperes a műtéti beleegyező nyilatkozatban tájékoztatást nyújtott a felperes számára, így nem terheli őt felelősség az érzészavar kialakulásáért. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. §-ának (1) bekezdése alapján a pervesztes felperest kötelezte az alperes és az I. rendű beavatkozó perköltségének megfizetésére, továbbá megállapította, hogy a pártfogó ügyvédjének díját a felperes, a le nem rótt kereseti illetéket és az állam által előlegezett költséget pedig a költségmentes felperes helyett az állam viseli.
- [9] A felperes a fellebbezésében azt kérte, hogy az ítéletábla változtassa meg az elsőfokú bíróság ítéletét és adjon helyt a keresetnek. Arra hivatkozott, hogy az állapota nemhogy javult, hanem egyenesen rosszabb lett a műtét után, hiszen a műtét előtt elvégzett feladatokat már nem tudja elvégezni, több munkafolyamat terén pedig állandó segítségre szorul. Kifejtette, hogy az eljáró orvos a műtét után azt mondta neki: az érzészavar két hét alatt elmúlik, az azonban - az orvosi utasítások betartása és a kontrollokon való megjelenés ellenére - jelenleg is fennáll. Ezért az alperes megsértette a testi épséghez és az egészséghez fűződő jogát, így alkalmazni kell a jogsértés

keresetben foglalt jogkövetkezményeit. Nem vitatta, hogy az érzészavar a műtét során bekövetkezett idegsérülés miatt alakult ki, de kifejtette, hogy amennyiben tudta volna, hogy a műtét után rosszabb állapotban lehet, mint amiben a műtét előtt volt, nem egyezett volna bele a beavatkozásba. Elismerte, hogy aláírta a műtéti beleegyező nyilatkozatot, azonban arra hivatkozott, hogy nem volt tudomása a szövődmények maradandó jellegéről. Utalt rá, hogy e nyilatkozat aláírását nem tagadhatta meg, hiszen akkor elmaradt volna a beavatkozás. Állította, hogy az eljáró orvos a műtét után azt mondta neki: 18 év alatt nem történt vele olyan, hogy az érzészavar a műtét után több hónappal is fennáll. Rámutatott, hogy a kiegészítő szakvélemény szerint a panaszait a műtét során okozott idegsérülés idézte elő, amely megalapozza az alperes felelősségét, azt a beleegyező nyilatkozattal nem lehet áthárítani a károsultra. Ilyen sérülések ugyanis csak akkor következhetnek be, ha a műtétet végző orvos és aneszteziológus megszegik a szakmájuk szabályait és az Eütv-ben foglalt gondossági követelményt, így az alperes magatartása egyértelműen felróható volt. A műtét előtti tájékoztatás nem terjedt ki arra, hogy belső hegesezés is kialakulhat, amely szintén érzészavart idézhet elő, ezért az ezen okból is hiányos volt.

- [10] Az alperes és az I. rendű beavatkozó fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult, annak helyes indokai alapján.
- [11] A fellebbezést az ítéletábra alaptalannak találta.
- [12] Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és abból helytállóan következtetett arra, hogy a felperes keresete megalapozatlan. Az ítéletábra maradéktalanul egyetért az elsőfokú ítéletben kifejtett indokolással is, amelyet megismételni nem kíván, a fellebbezés tükrében ugyanakkor az alábbiakat emeli ki.
- [13] Az egészségügyi szolgáltatással okozott kárra, személyiségi jogsértésre hivatkozó betegnek (hozzátartozónak) az okozatosság körében nem kell sem bizonyítania, sem megjelölnie a sérelem szakmai okát és azt a konkrét okozói magatartást, amely alapján állítja a hátrány bekövetkezését; elegendő annak a bizonyítottsága, hogy az egészségromlás a gyógyintézet által végzett kezelés során következett be. (Ezt az álláspontot osztotta - többek között - a BDT2013. 2841, BDT2013. 3030., BDT2020. 4182 számon közzétett eseti döntés, amely döntések elvi tartalmával az ítéletábra egyetért). Kétségtelen, hogy a felperes által állított hátrány - a bal kéz I. ujjának érzészavara - az alperes által végzett beavatkozás során alakult ki, ezáltal az okozatosság, mint a felelősség feltétele, megállapítható. Amennyiben azonban az igény érvényesítésére alapot adó, a beteg állapotában bekövetkező egészségromlás az egészségügyi beavatkozás során keletkezett, ez önmagában még nem eredményezi az egészségügyi szolgáltató felelősségét; az egészségügyi szolgáltató ugyanis kimentheti magát azzal, hogy a beavatkozás során az Eütv. 77. §-a (3) bekezdésének megfelelően mindenben a szakmai szabályoknak megfelelően, az elvárható gondossági követelmény teljesítésével járt el, és a bekövetkezett állapotromlás ennek ellenére következett be. A per rendelkezésre álló adatai szerint pedig az alperesnek a felelősség alóli kimentése sikeres volt.
- [14] A több alkalommal kiegészített, aggálymentes orvosszakértői vélemény egyértelműen megállapította, hogy az alperes a műtétet a szakmai szabályokat betartva, kellő gondossággal végezte el. Mindezt nem cáfolja a 7. sorszámú kiegészítő szakértői véleményben foglalt azon nyilatkozat, amely szerint a felperes érzészavara a beavatkozás során elszenvedett idegsérülés következtében állott elő. Az idegsérülés és az ennek folytán kialakult érzészavar ugyanis a kiegészített orvosszakértői vélemény szerint a beavatkozás ritka, de létező szövődménye, amely a szakmai szabályok betartása és az egészségügyi ellátásban résztvevőktől elvárható gondosság tanúsítása esetén is bekövetkezhet. Ezért a felperes alap nélkül hivatkozott arra, hogy az alperes az

idegsérülés előidézése miatt megszegte a szakmája szabályait és az Eütv. 77. §-ának (3) bekezdésében foglalt gondossági követelményt.

- [15] Bár a felperes mind a perfelvételi tárgyaláson (19. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 2. oldalának utolsó előtti bekezdése), mind pedig a fellebbezésében hivatkozott arra, hogy az alperes nem adott megfelelő tájékoztatást ezen szövődményről és annak maradandó jellegéről, személyiségi jogsértésként nem a tájékoztatási kötelezettség elmulasztását, hanem a műtét során jogellenesen előidézett sérülést jelölte meg, hiszen ennek a jogsértésnek a megállapítását kérte és emiatt tartott igényt sérelemdíjra. Ettől függetlenül az elsőfokú bíróság helyesen utalt arra, hogy a felperes által nem vitásan aláírt műtéti beleegyező nyilatkozat C.6. pontja félreérthetetlenül tartalmazza, hogy a műtét során esetlegesen idegsérülések következhetnek be, e nyilatkozat II.3. pontja pedig világosan rögzíti, hogy a kézsebészeti műtétek speciális szövődményeként *maradandó* érzészavar is kialakulhat. Ezért nem foghatott helyt a felperes azon érvelése sem, amely szerint e szövődményről és annak maradandó jellegéről nem kapott megfelelő tájékoztatást.
- [16] Sem a műtét során elszenvedett idegsérülés, sem pedig a műtét előtti tájékoztatás megítélése szempontjából nem volt jelentősége annak - az egyébként csak hivatkozott, de bizonyítani meg sem kísérelt - ténynek, hogy az eljáró orvos a műtétet követően mondott-e olyat a felperesnek, hogy az érzészavar két hét alatt megszűnik, mint ahogy nem bírt relevanciával az sem, hogy az eljáró orvos tett-e olyan nyilatkozatot, hogy 18 év alatt sem tapasztalt hasonló szövődményt - hiszen ezek a közlések még a felperes által megfogalmazott szövegkörnyezetben is csupán a műtét utáni jellemző állapot tapasztalataira tett általános kijelentésnek, és semmiképpen sem az egészségügyi szolgáltató törvényi felelősségén felüli kötelezettségvállalásnak voltak tekinthetők. Irreleváns volt az is, hogy a felperes a műtét előtt kapott-e tájékoztatást a belső hegesedés lehetőségéről, hiszen a 7. sorszám alatt kiegészített orvosszakértői vélemény szerint az érzészavart nem belső hegesedés, hanem a műtét során elszenvedett idegsérülés idézte elő. Ezért a kereseti kérelem teljesítésére ezen fellebbezési érvelés alapján sem volt lehetőség.
- [17] A kifejtett okok miatt az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. §-ának (2) bekezdése és a Pp. 386. §-ának (4) bekezdése alapján - annak helyes indokaira visszautalva - helybenhagyta.
- [18] A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért köteles megfizetni az alperes és az I. rendű beavatkozó által felszámított jogi képviselői munkadíjból álló másodfokú perköltséget [Pp. 83. §-ának (1) bekezdése, 90. §-ának (1) bekezdése], amelynek összegét az ítéletábra - mind az alperes, mind pedig az I. rendű beavatkozó esetében - 27 500 Ft-ban határozta meg és arra csak az I. rendű beavatkozó esetében számított fel általános forgalmi adót, hiszen az alperest jogtanácsos által képviselte [32/2003. (VIII.23.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja és (5) bekezdése, 4/A. §-ának (1) bekezdése].
- [19] Az ítéletábra a Pp. 101. §-ának (3) bekezdése alapján megállapította, hogy a felperes pártfogó ügyvédjének másodfokú díját a pervesztes felperes viseli. Abban a kérdésben, hogy e díjat - a felperes költségmentessége folytán - az állam átvállalja-e, nem a bíróságnak, hanem a jogi segítségnyújtó szolgálatnak kell döntést hoznia.
- [20] Az állam által előlegezett fellebbezési illetéket a felperes költségmentessége folytán az állam viseli [Pp. 102. §-ának (6) bekezdése].

Debrecen, 2020. október 22.

dr. Pribula László s.k. a tanács elnöke, dr. Molnár Tibor Tamás s.k. előadó bíró, Dr. Árok Krisztián s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

-kiadó-